

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. 940/2011/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 14ης Σεπτεμβρίου 2011

σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών (2012)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 153 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

Αφού ζήτησαν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήδη νομοθετική διαδικασία ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 147 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), η Ένωση συμβάλλει στην επίτευξη υψηλού επιπέδου απασχόλησης ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ κρατών μελών, υποστηρίζοντας και, εάν χρειάζεται, συμπληρώνοντας τη δράση τους.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 153 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ, η Ένωση υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών όσον αφορά τους όρους εργασίας, την αφομοίωση των αποκλεισμένων από την αγορά εργασίας προσώπων και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- (3) Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σκοπός της Ένωσης είναι, μεταξύ άλλων, να καταπολεμά τον κοινωνικό αποκλεισμό και τις διακρίσεις και να προωθεί την κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία, την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών και την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών.

(4) Το άρθρο 174 της ΣΛΕΕ αναγνωρίζει ότι ορισμένες περιοχές της Ένωσης πλήττονται από σοβαρά και μόνιμα δημογραφικά προβλήματα που ενδέχεται να επηρεάζουν αρνητικά το επίπεδο ανάπτυξης τους και να απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου η Ένωση να επιτύχει τον στόχο της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής.

(5) Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ένωση αναγνωρίζει και σέβεται το δικαίωμα των ηλικιωμένων να διάγουν αξιοπρεπή και ανεξάρτητη ζωή και να συμμετέχουν στον κοινωνικό και πολιτιστικό βίο.

(6) Η γήρανση συνιστά αδιαμφισβήτητη πρόκληση για ολόκληρη την κοινωνία και για όλες τις γενεές στην Ευρώπη και αποτελεί επίσης ζήτημα αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών και οικογένειας.

(7) Το τμήμα του πληθυσμού της Ένωσης που αποτελείται από άτομα που πλησιάζουν ή έχουν ξεπεράσει την ηλικία των 60 ετών θα αυξάνεται με πολύ ταχύτερο ρυθμό από ό,τι στο παρελθόν. Τούτο είναι ιδιαίτερα θετικό διότι αποτελεί λογική συνέπεια της βελτίωσης της υγείας και της ποιότητας ζωής. Ωστόσο, λόγω αυτής της δημογραφικής αλλαγής, η Ένωση αντιμετωπίζει μια σειρά προκλήσεων.

(8) Διαδοχικά Ευρωπαϊκά Συμβούλια έχουν αναγνωρίσει την ανάγκη να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις που έχει η γήρανση του πληθυσμού στα ευρωπαϊκά κοινωνικά μοντέλα. Η καίρια απάντηση σε αυτήν την ταχεία αλλαγή της ηλικιακής διάρθρωσης του πληθυσμού συνίσταται στην προαγωγή της δημιουργίας μιας κουλτούρας ενεργού γήρανσης ως μιας διά βίου διεργασίας και, κατά συνέπεια, στη διασφάλιση ότι ο ταχέως αυξανόμενος πληθυσμός που αποτελείται από άτομα ηλικίας πλησίον ή άνω των 60 ετών, ο οποίος είναι εν γένει υγιέστερος και διαθέτει καλύτερη μόρφωση από οποιαδήποτε προηγούμενη ηλικιακή ομάδα, έχει κατάλληλες ευκαιρίες για απασχόληση και ενεργό συμμετοχή στην κοινωνική και οικογενειακή ζωή, μεταξύ άλλων μέσω του εθελοντισμού, της διά βίου μάθησης, της πολιτισμικής έκφρασης και του αθλητισμού.

(9) Κατά την Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας, η ενεργός γήρανση είναι η διεργασία για τη βελτιστοποίηση των δυνατοτήτων υγείας, της συμμετοχής και της ασφάλειας, ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής των ανθρώπων κατά τη γήρανση. Η ενεργός γήρανση επιτρέπει στα άτομα να υλοποιούν τις δυνατότητές τους για σωματική, κοινωνική και πνευματική

⁽¹⁾ ΕΕ C 51 της 17.2.2011, σ. 55.

⁽²⁾ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 7ης Ιουλίου 2011 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα) και απόφαση του Συμβουλίου της 19ης Ιουλίου 2011.

ευεξία καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους και να συμμετέχουν στην κοινωνία, παρέχοντάς τους ταυτόχρονα κατάλληλη προστασία, ασφάλεια και φροντίδα όταν τη χρειάζονται. Συνεπώς, η προαγωγή της ενεργού γήρανσης απαιτεί μια πολυδιάστατη προσέγγιση και αίσθημα πολύτιμης κληρονομιάς και διαρκή στήριξη από όλες τις γενεές.

- (10) Το Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών (2012) θα πρέπει να οικοδομηθεί με βάση την κληρονομιά του ευρωπαϊκού έτους για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού (2010) και του ευρωπαϊκού έτους εθελοντικών δραστηριοτήτων που προωθούν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη (2011) και, κατά συνέπεια, θα πρέπει να προωθηθούν οι συνέργειες μεταξύ των εν λόγω ευρωπαϊκών ετών και του ευρωπαϊκού έτους ενεργού γήρανσης και αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών (2012) («ευρωπαϊκό έτος»).
- (11) Το αυξανόμενο ποσοστό ηλικιωμένων στην Ευρώπη και η αύξηση των χρόνων παθίσεων καθιστούν σημαντικότερη από ποτέ την προαγωγή της ενεργού γήρανσης όλων, ιδίως των ηλικιωμένων, με την υποστήριξη της ζωτικότητας και της αξιοπρέπειάς τους, μεταξύ άλλων με τη διασφάλιση πρόσβασης σε κατάλληλη περίθαλψη υψηλού επιπέδου, μακροχρόνια φροντίδα και κοινωνικές υπηρεσίες και με την ανάπτυξη πρωτοβουλιών για την προώθηση της πρόληψης των κινδύνων υγείας που συνδέονται με τη διαδικασία γήρανσης. Η υγιής γήρανση μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της συμμετοχής των ηλικιωμένων στην αγορά εργασίας, να τους επιτρέψει να παραμένουν ενεργοί στην κοινωνία για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, να βελτιώσει την ατομική ποιότητα της ζωής τους και να αμβλύνει τις πιέσεις που ασκούνται στα συστήματα υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και συντάξεων.
- (12) Η Επιτροπή παρουσίασε τις απόψεις της σχετικά με τις δημογραφικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ένωση και τις ευκαιρίες αντιμετώπισής τους στις ανακοινώσεις της «Το δημογραφικό μέλλον της Ευρώπης, μετατροπή μιας πρόκλησης σε ευκαιρία» της 12ης Οκτωβρίου 2006, «Πρωτοβουλία της αλληλεγγύης μεταξύ των γενεών» της 10ης Μαΐου 2007 και «Η αντιμετώπιση των επιπτώσεων της δημογραφικής γήρανσης στην ΕΕ (Εκθεση για τη δημογραφική γήρανση 2009)» της 29ης Απριλίου 2009.
- (13) Η ποικιλομορφία των γηραιότερων γενεών στην Ευρώπη θα αυξηθεί περαιτέρω. Είναι επομένως αναγκαία η ενεργός προαγωγή ίσων ευκαιριών και η ενθάρρυνση της συμμετοχής. Ενεργοί πολίτες με διαφορετικές καταβολές έχουν σημαντική γεφυροποιό λειτουργία μέσα στην κοινωνία, προωθούν την ενσωμάτωση και συνεισφέρουν στην οικονομία.
- (14) Στις 22 Φεβρουαρίου 2007, το Συμβούλιο και οι αντιπρόσωποι των κρατών μελών, συνερχόμενοι στο πλαίσιο του Συμβουλίου, εξέδωσε ψήφισμα για τις «Ευκαιρίες και προκλήσεις της δημογραφικής μεταβολής στην Ευρώπη: η συμβολή των ηλικιωμένων στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη», όπου τονίζονται τόσο η ανάγκη για αύξηση των δυνατοτήτων ενεργού συμμετοχής των ηλικιωμένων, μεταξύ άλλων μέσω της εθελοντικής εργασίας, όσο και οι νέες οικονομικές ευκαιρίες («η πολιά οικονομία») που προκύπτουν

από την αυξανόμενη ζήτηση συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών από τους ηλικιωμένους, καθώς και η σημασία της θετικής δημόσιας εικόνας των ηλικιωμένων.

- (15) Στις 8 Ιουνίου 2009, το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα με θέμα «Ισότητα ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών: ενεργός και αξιοπρεπής γήρανση», στα οποία αναγνωρίζεται ότι, σε όλη την Ένωση, οι ηλικιωμένοι αντιμετωπίζουν σοβαρές προκλήσεις στην προσπάθειά τους να διάγουν μια ενεργό ζωή και να γεράσουν με αξιοπρέπεια και πρότεινε στα κράτη μέλη και στην Επιτροπή μια σειρά από μέτρα που περιλαμβάνουν την προώθηση πολιτικών για την ενεργό γήρανση, λαμβανομένων υπόψη των διαφορετικών καταστάσεων στα επιμέρους κράτη μέλη και των διαφορετικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες και οι άνδρες.
- (16) Το Συμβούλιο ενέκρινε στις 30 Νοεμβρίου 2009 συμπεράσματα με θέμα την υγιά και αξιοπρεπή γήρανση, στα οποία καλεί την Επιτροπή, μεταξύ άλλων, «να αναπτύξει δραστηριότητες αύξησης της ευαισθητοποίησης για την προώθηση της δραστηριότητας γήρανσης, μεταξύ άλλων ενδεχομένως με τη θέσπιση ευρωπαϊκού έτους για τη δραστήρια γήρανση και την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών το 2012».
- (17) Η Επιτροπή, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Ευρώπη 2020 — Στρατηγική για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη» της 3ης Μαρτίου 2010, τονίζει τη σημασία που έχει για την Ένωση η εξασφάλιση ενός υγιούς και ενεργά γηράσκοντος πληθυσμού προς όφελος της κοινωνικής συνοχής και της υψηλότερης παραγωγικότητας. Στις 23 Νοεμβρίου 2010, ως μέρος της στρατηγικής Ευρώπη 2020, η Επιτροπή ενέκρινε μια εμβληματική πρωτοβουλία με τίτλο «Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας: Η Ευρωπαϊκή συμβολή για την πλήρη απασχόληση», σύμφωνα με την οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει κυρίως να προωθούν τις πολιτικές ενεργού γήρανσης. Στις 16 Δεκεμβρίου 2010 η Επιτροπή ενέκρινε επίσης μια εμβληματική πρωτοβουλία με τίτλο «Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: Ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για κοινωνική και εδαφική συνοχή». Η επίτευξη αυτών των στόχων πολιτικής απαιτεί τη συμμετοχή όλων των κυβερνητικών επιπέδων και διάφορων μη κυβερνητικών ενδιαφερόμενων μερών· οι εν λόγω στόχοι με τη σειρά τους μπορούν να υποστηριχθούν, σε επίπεδο Ένωσης, από τις δραστηριότητες του ευρωπαϊκού έτους που στοχεύουν στην αύξηση της ευαισθητοποίησης και την ενθάρρυνση της ανταλλαγής ορθών πρακτικών. Οι εθνικοί συντελεστές θα πρέπει να μεριμνούν για τον συντονισμό των εθνικών μέτρων και τη συμμόρφωσή τους με τους στόχους του ευρωπαϊκού έτους. Θα πρέπει να προγραμματιστεί επίσης η συμμετοχή άλλων οργάνων και ενδιαφερόμενων μερών.
- (18) Το Συμβούλιο ενέκρινε στις 7 Ιουνίου 2010, συμπεράσματα με θέμα την ενεργό γήρανση στα οποία καλεί την Επιτροπή «να δρομολογήσει την προετοιμασία ενός ευρωπαϊκού έτους για την ενεργό γήρανση το 2012, κατά τη διάρκεια του οποίου θα μπορούν να προβληθούν τα οφέλη της ενεργού γήρανσης και η συμβολή της στην αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και θα μπορούν να δημοσιοποιηθούν ελπιδοφόρες πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν την ενεργό γήρανση σε κάθε επίπεδο».
- (19) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε, στις 11 Νοεμβρίου 2010, ψήφισμα με τίτλο «Δημογραφική πρόκληση και αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών», καλώντας τα κράτη μέλη να

συμπεριλάβουν την ενεργό γήρανση στις προτεραιότητες των προσεχών ετών. Στο ψήφισμα τονίζεται επίσης ότι το ευρωπαϊκό έτος θα πρέπει, ειδικότερα, να τονίζει την συμβολή των ηλικιωμένων στην κοινωνία και να παρέχει ευκαιρίες για την προαγωγή της αλληλεγγύης, της συνεργασίας και της κατανόησης μεταξύ των γενεών και να επιτυγχάνει τη συνεργασία μεταξύ των νέων και των ηλικιωμένων.

(20) Σε γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών τονίζεται επίσης η σημασία που έχει για την Ευρώπη η ενεργός γήρανση και επισημαίνεται, μεταξύ άλλων, η αξία που έχει η υγειονομική περίθαλψη για όλες τις γενεές.

(21) Στην απόφαση 2010/707/ΕΕ του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2010, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών⁽¹⁾, καλούνται τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές 7 και 8, να αυξήσουν τη συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό μέσω πολιτικών προώθησης της ενεργού γήρανσης, να αυξήσουν τα ποσοστά απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων με την προαγωγή της καινοτομίας στην οργάνωση της εργασίας και να αυξήσουν την ικανότητα απασχόλησής τους μέσω αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους και συμμετοχής σε προγράμματα διά βίου μάθησης. Η κατευθυντήρια γραμμή 10 τονίζει την ανάγκη βελτίωσης των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, της διά βίου μάθησης και των πολιτικών ενεργού ένταξης με στόχο τη δημιουργία ευκαιριών σε διάφορα στάδια της ζωής των ανθρώπων, την προστασία τους από τον κίνδυνο της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής τους στην κοινωνία.

(22) Στην ανακοίνωσή της «Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη», την πρώτη εμβληματική πρωτοβουλία της Ευρώπης 2020, που εγκρίθηκε στις 19 Μαΐου 2010, η Επιτροπή τονίζει τη σημασία των εφαρμογών και υπηρεσιών των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την ευγηρία, προτείνοντας συγκεκριμένα την ενίσχυση του κοινού προγράμματος «αυτόνομη διαβίωση υποβοηθούμενη από το περιβάλλον (ΑΑΛ)». Το ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη συνιστά επίσης τη λήψη συντονισμένων μέτρων για την αύξηση των ψηφιακών δεξιοτήτων όλων των Ευρωπαίων, συμπεριλαμβανομένων των ηλικιωμένων, μιας ομάδας που υπερεκπροσωπείται μεταξύ των 150 εκατομμυρίων πολιτών, ήτοι περίπου 30 % του συνολικού αριθμού των πολιτών, οι οποίοι δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ το διαδίκτυο. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις νέες τεχνολογίες και η παροχή κατάρτισης σε αυτές αναμένεται ότι θα αυξήσουν σημαντικά τις ευκαιρίες των ηλικιωμένων.

(23) Στο πλαίσιο της στρατηγικής της Ευρώπης 2020, η Επιτροπή έχει προτείνει τη δρομολόγηση ευρωπαϊκής σύμπραξης καινοτομίας για την ενεργό και υγιή γήρανση (ΑΗΑΙΡ) στο πλαίσιο της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Ένωση Καινοτομίας». Επιδίωξη της ΑΗΑΙΡ θα είναι να μπορούν οι πολίτες να ζουν ανεξάρτητα και σε καλή υγεία για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα και να αυξηθεί κατά δύο χρόνια ο μέσος αριθμός ετών υγιούς ζωής έως το 2020.

(24) Η Επιτροπή υλοποιεί την ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020, η οποία, δεδομένης της συχνής συσχέτισης μεταξύ αναπηρίας και γήρανσης, περιέχει σχετικές δράσεις για ηλικιωμένους. Ειδικότερα, είναι κατάλληλο να αναληφθούν δράσεις για την προσβασιμότητα που να βασίζονται σε προσεγγίσεις «Σχεδιασμός για όλους». Είναι επίσης κατάλληλες δράσεις για να υποστηριχθεί η ανεξάρτητη διαβίωση και η ένταξη στην κοινότητα, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων που απευθύνονται σε ηλικιωμένους με αναπηρία, οι οποίοι χρειάζονται αυξημένη στήριξη και έχουν σύνθετες ανάγκες, είναι δε ιδιαίτερα ευάλωτοι και εκτεθειμένοι στον κοινωνικό αποκλεισμό. Επιπρόσθετα, η Ένωση και όλα τα κράτη μέλη έχουν υπογράψει τη σύμβαση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, που περιέχει, μεταξύ άλλων, διατάξεις σχετικές με τους ηλικιωμένους.

(25) Η Ευρωπαϊκή Ημέρα Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών εορτάζεται κάθε χρόνο στις 29 Απριλίου. Η ημέρα αυτή αποτελεί μια καλή ευκαιρία για την Ένωση να ανανεώσει τη δέσμευσή της για την ενίσχυση της αλληλεγγύης και της συνεργασίας μεταξύ των γενεών με στόχο την προαγωγή μιας δίκαιης και βιώσιμης κοινωνίας.

(26) Η παρούσα απόφαση θεσπίζει ένα χρηματοδοτικό κονδύλιο, που αποτελεί προνομιακή αναφορά για την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, κατά την έννοια του σημείου 37 της διοργανικής συμφωνίας της 17ης Μαΐου 2006 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για δημοσιονομική πειθαρχία και χρηστή δημοσιονομική διαχείριση⁽²⁾.

(27) Η ενεργός γήρανση αποτελεί επίσης αντικείμενο πολλών ταμείων, προγραμμάτων και σχεδίων δράσης της Ένωσης, όπως είναι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο⁽³⁾, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης⁽⁴⁾, το πρόγραμμα Progress⁽⁵⁾, το πρόγραμμα διά βίου μάθησης⁽⁶⁾ και, ιδίως, το πρόγραμμα Grundtvig αυτού, το πρόγραμμα υγείας⁽⁷⁾, τα ειδικά προγράμματα ΤΠΕ και κοινωνικοοικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών του έβδομου προγράμματος-πλαισίου έρευνας και ανάπτυξης⁽⁸⁾, το σχέδιο δράσης

⁽²⁾ ΕΕ C 139 της 14.6.2006, σ. 1.

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1081/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 12).

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1080/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 1).

⁽⁵⁾ Απόφαση αριθ. 1672/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, για τη θέσπιση κοινοτικού προγράμματος για την απασχόληση και την κοινωνική αλληλεγγύη — Progress (ΕΕ L 315 της 15.11.2006, σ. 1).

⁽⁶⁾ Απόφαση αριθ. 1720/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Νοεμβρίου 2006, για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα της διά βίου μάθησης (ΕΕ L 327 της 24.11.2006, σ. 45).

⁽⁷⁾ Απόφαση αριθ. 1350/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, που αφορά τη θέσπιση προγράμματος κοινοτικής δράσης στον τομέα της υγείας για την περίοδο 2008-2013 (ΕΕ L 301 της 20.11.2007, σ. 3).

⁽⁸⁾ Απόφαση αριθ. 1982/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με το έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (2007-2013) (ΕΕ L 412 της 30.12.2006, σ. 1).

⁽¹⁾ ΕΕ L 308 της 24.11.2010, σ. 46.

«Η ευγηρία στην κοινωνία της πληροφορίας», το κοινό πρόγραμμα AAL ⁽¹⁾, το πρόγραμμα-πλαίσιο για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία ⁽²⁾ με πιλοτικά σχέδια προς άμεση υλοποίηση με θέμα τις ΤΠΕ για την ευγηρία, η προπαρασκευαστική δράση Calypso για τον κοινωνικό τουρισμό και το σχέδιο δράσης για την αστική κινητικότητα.

- (28) Για να διασφαλιστεί η συμμετοχή ποικίλου φάσματος οργανώσεων, κατά τη διάρκεια του ευρωπαϊκού έτους θα πρέπει να υποστηρίζονται κατά το δυνατόν εκδηλώσεις και ενέργειες μικρότερης κλίμακας.
- (29) Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί και να υποστηριχθεί η συμμετοχή στο ευρωπαϊκό έτος σημαντικών, σε ενωσιακό επίπεδο, δικτύων με την κατάλληλη χρηματοδότηση.
- (30) Δεδομένου ότι οι στόχοι του ευρωπαϊκού έτους δεν μπορούν να επιτευχθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη λόγω της ανάγκης για διακρατική ανταλλαγή πληροφοριών και διάδοση ορθών πρακτικών σε όλη την Ένωση και μπορούν συνεπώς, λόγω της κλίμακας της δράσης, να επιτευχθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα απόφαση δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Το έτος 2012 ανακηρύσσεται «Ευρωπαϊκό Έτος Ενεργού Γήρανσης και Αλληλεγγύης μεταξύ των Γενεών» («ευρωπαϊκό έτος»). Προάγει τη ζωτικότητα και την αξιοπρέπεια όλων.

Άρθρο 2

Στόχοι

Γενικός στόχος του ευρωπαϊκού έτους είναι να διευκολύνει τη δημιουργία μιας κουλτούρας ενεργού γήρανσης στην Ευρώπη που θα βασίζεται σε μια κοινωνία για όλες τις ηλικίες. Στο πλαίσιο αυτό, το ευρωπαϊκό έτος ενθαρρύνει και υποστηρίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν τα κράτη μέλη, οι περιφερειακές και τοπικές αρχές τους, οι κοινωνικοί εταίροι, η κοινωνία των πολιτών και η επιχειρηματική κοινότητα, περιλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, για να προωθήσουν την ενεργό γήρανση και να αξιοποιήσουν αποτελεσματικότερα το δυναμικό του ταχέως αυξανόμενου πληθυσμού ηλικίας πλησίον ή άνω των 60 ετών. Με αυτό τον τρόπο ενισχύει την αλληλεγγύη και τη συνεργασία μεταξύ των γενεών, λαμβάνοντας υπόψη την πολυμορφία και την ιδιότητα των φύλων. Η προώθηση της ενεργού γήρανσης συνεπάγεται τη δημιουργία

καλύτερων ευκαιριών ώστε οι ηλικιωμένοι, γυναίκες και άνδρες, να μπορούν να διαδραματίσουν τον ρόλο που τους αναλογεί στην αγορά εργασίας, καταπολεμώντας τη φτώχεια, ιδίως τη φτώχεια των γυναικών, και τον κοινωνικό αποκλεισμό, προάγοντας τον εξελοντισμό και την ενεργό συμμετοχή στην οικογενειακή ζωή και την κοινωνία και ενθαρρύνοντας την υγιά και αξιοπρεπή γήρανση. Τούτο προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, την προσαρμογή των συνθηκών εργασίας, την καταπολέμηση των αρνητικών στερεοτύπων και διακρίσεων λόγω ηλικίας, τη βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας στην εργασία, τον προσανατολισμό των προγραμμάτων διά βίου μάθησης στις ανάγκες ενός γηράσκοντος εργατικού δυναμικού και την εξασφάλιση της επάρκειας των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και της παροχής των κατάλληλων κινήτρων.

Στη βάση του πρώτου εδαφίου, οι στόχοι του ευρωπαϊκού έτους είναι οι ακόλουθοι:

- α) αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με την αξία της ενεργού γήρανσης και τις ποικίλες διαστάσεις της και διασφάλιση απόδοσης προτεραιότητας στο θέμα αυτό στην πολιτική ατζέντα των ενδιαφερόμενων μερών σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να τονιστεί η χρήσιμη συμβολή των ηλικιωμένων στην κοινωνία και την οικονομία, να ανυψωθεί η εκτίμηση της οποίας χαιρούν, να προωθηθούν η ενεργός γήρανση, η αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών και η ζωτικότητα και η αξιοπρέπεια όλων των ανθρώπων και να αξιοποιηθεί αποτελεσματικότερα το δυναμικό των ηλικιωμένων, ανεξαρτήτως προέλευσης, και να τους δοθεί η δυνατότητα να διάγουν αξιοπρεπή και ανεξάρτητο βίο,
- β) ενίσχυση του διαλόγου, ανταλλαγή πληροφοριών και ανάπτυξη της αμοιβαίας μάθησης μεταξύ των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να προωθηθούν οι πολιτικές για την ενεργό γήρανση, να προσδιοριστούν και να διαδοθούν ορθές πρακτικές και να ενθαρρυνθούν η συνεργασία και οι συμπράξεις,
- γ) διαμόρφωση ενός πλαισίου για ανάληψη δεσμεύσεων και συγκεκριμένων δράσεων, ώστε να είναι σε θέση η Ένωση, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη σε όλα τα επίπεδα, με τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών, των κοινωνικών εταίρων και των επιχειρήσεων και με ιδιαίτερη έμφαση στην προώθηση στρατηγικών πληροφόρησης, να διαμορφώσουν καινοτόμες λύσεις, πολιτικές και μακρόπνοες στρατηγικές, περιλαμβανομένων συνολικών στρατηγικών διαχείρισης της ηλικίας για τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την απασχόληση και την εργασία, μέσω συγκεκριμένων δραστηριοτήτων και να επιδιώξουν την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων σχετικά με την ενεργό γήρανση και την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών,
- δ) προαγωγή δραστηριοτήτων που θα βοηθήσουν να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις λόγω ηλικίας, να ξεπεραστούν τα σχετικά με την ηλικία στερεότυπα και να αρθούν τα εμπόδια, ιδίως όσον αφορά την ικανότητα απασχόλησης.

Άρθρο 3

Περιεχόμενο των μέτρων

1. Τα μέτρα που λαμβάνονται για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 2 περιλαμβάνουν τις ακόλουθες δραστηριότητες σε ενωσιακό, εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο:

- α) συνέδρια, εκδηλώσεις και πρωτοβουλίες, με την ενεργό συμμετοχή όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών, για την προώθηση του διαλόγου, την ευαισθητοποίηση και την ενθάρρυνση της δέσμευσης για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων που συμβάλλουν σε συνεχή και μακροπρόθεσμα αποτελέσματα,

⁽¹⁾ Απόφαση αριθ. 742/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, σχετικά με τη συμμετοχή της Κοινότητας σε πρόγραμμα έρευνας και ανάπτυξης που στοχεύει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων ατόμων μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών, το οποίο έχουν αναλάβει διάφορα κράτη μέλη (ΕΕ L 201 της 30.7.2008, σ. 49).

⁽²⁾ Απόφαση αριθ. 1639/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος-πλασίου για την ανταγωνιστικότητα και την καινοτομία (2007-2013) (ΕΕ L 310 της 9.11.2006, σ. 15).

β) εκστρατείες ενημέρωσης, προβολής και εκπαίδευσης, με τη χρήση πολυμέσων,

γ) ανταλλαγή πληροφοριών, εμπειριών και ορθών πρακτικών, με τη χρήση, μεταξύ άλλων, της ανοιχτής μεθόδου συντονισμού και δικτύων των ενδιαφερόμενων μερών που εργάζονται την υλοποίηση των στόχων του ευρωπαϊκού έτους,

δ) έρευνα και μελέτες σε ενωσιακή, εθνική ή περιφερειακή κλίμακα και διάδοση των αποτελεσμάτων, με επίκεντρο τον οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο της προαγωγής μιας πολιτικής για την ενεργό γήρανση και φιλικών προς την ενεργό γήρανση πολιτικών.

2. Κατά την εφαρμογή των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, δίνεται προσοχή στη συμμετοχή όλων των γενεών στην επιδίωξη των στόχων του ευρωπαϊκού έτους, ιδίως με την επιδίωξη της ανάπτυξης συμμετοχικής προσέγγισης και με την ενθάρρυνση της συμμετοχής ηλικιωμένων και νεότερων ανθρώπων σε κοινές πρωτοβουλίες.

3. Η Επιτροπή ή τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίσουν περαιτέρω δραστηριότητες που συμβάλλουν στους στόχους του ευρωπαϊκού έτους και μπορούν να επιτρέψουν τη χρησιμοποίηση της ονομασίας του ευρωπαϊκού έτους για την προώθηση των δραστηριοτήτων αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στο άρθρο 2.

4. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, κατά την υλοποίηση του ευρωπαϊκού έτους, λαμβάνουν υπόψη τους την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις δραστηριότητές τους.

5. Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη το δυναμικό των διασυνοριακών δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα σε περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 2.

6. Καταβάλλονται οι δέουσες προσπάθειες ούτως ώστε να εξασφαλιστεί ότι όλες οι δραστηριότητες του ευρωπαϊκού έτους που απευθύνονται στο ευρύτερο κοινό είναι προσίτες σε όλους, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με αναπηρία.

Άρθρο 4

Συντονισμός με τα κράτη μέλη

1. Κάθε κράτος μέλος ορίζει έναν εθνικό συντονιστή επιφορτισμένο με την οργάνωση της συμμετοχής του στο ευρωπαϊκό έτος και ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τον εν λόγω ορισμό.

2. Οι εθνικοί συντονιστές οφείλουν επίσης να μεριμνούν για τον κατάλληλο συντονισμό των εθνικών δραστηριοτήτων του ευρωπαϊκού έτους και μπορούν επίσης σε αυτό το πλαίσιο να προωθούν και να διευκολύνουν τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο. Οι εθνικοί συντονιστές προάγουν επίσης την πλήρη συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών, περιλαμβανομένης της κοινωνίας των πολιτών, στις δραστηριότητες του ευρωπαϊκού έτους.

3. Έως τις 25 Νοεμβρίου 2011, τα κράτη μέλη καλούνται να ενημερώσουν την Επιτροπή σχετικά με το πρόγραμμα εργασίας τους, το οποίο περιγράφει λεπτομερώς τις εθνικές δραστηριότητες που έχουν προγραμματισθεί στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έτους.

Άρθρο 5

Συμμετέχουσες χώρες

Η συμμετοχή στο ευρωπαϊκό έτος είναι ανοιχτή:

α) σε κράτη μέλη,

β) σε υποψήφιες χώρες,

γ) στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και

δ) στα κράτη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών που είναι μέλη της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

Άρθρο 6

Συντονισμός σε επίπεδο Ένωσης

1. Η Επιτροπή υλοποιεί το ευρωπαϊκό έτος σε επίπεδο Ένωσης.

2. Η Επιτροπή συγκαλεί συνεδριάσεις των εθνικών συντονιστών με σκοπό τον συντονισμό των δραστηριοτήτων του ευρωπαϊκού έτους σε επίπεδο Ένωσης και την ανταλλαγή πληροφοριών και γνώσεων, μεταξύ άλλων, και όσον αφορά ενδεχόμενες δεσμεύσεις και την υλοποίησή τους στα κράτη μέλη.

3. Η Επιτροπή διευκολύνει και παρακολουθεί τις δραστηριότητες του ευρωπαϊκού έτους σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, μεταξύ άλλων προτείνοντας, όπου ενδείκνυται, νέους τρόπους και εργαλεία για την επίτευξη των στόχων του ευρωπαϊκού έτους και την αξιολόγησή τους.

4. Ο συντονισμός των δραστηριοτήτων του ευρωπαϊκού έτους σε επίπεδο Ένωσης αποτελεί επίσης αντικείμενο των υφιστάμενων επιτροπών διαμόρφωσης πολιτικής και των συμβουλευτικών ομάδων.

5. Η Επιτροπή συγκαλεί, επίσης, συνεδριάσεις των εκπροσώπων των ευρωπαϊκών οργάνων ή φορέων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ενεργού γήρανσης, προκειμένου να συμβάλουν στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού έτους.

6. Το θέμα του ευρωπαϊκού έτους καθίσταται προτεραιότητα από την Επιτροπή στις δραστηριότητες επικοινωνίας των αντιπροσωπειών της στα κράτη μέλη και από τα συναφή, κρίσιμης σημασίας και ενωσιακού επιπέδου, δίκτυα που λαμβάνουν ενίσχυση για τις δαπάνες λειτουργίας τους από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης στα προγράμματα εργασίας τους.

7. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, τα κράτη μέλη, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών συμμετέχουν στις εν λόγω δραστηριότητες του ευρωπαϊκού έτους.

Άρθρο 7**Χρηματοδοτική και μη στήριξη**

1. Οι δραστηριότητες που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 και λαμβάνουν χώρα σε επίπεδο Ένωσης μπορούν να οδηγήσουν στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων ή στη χορήγηση δανείων που χρηματοδοτούνται από τον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης.

2. Όπου κρίνεται σκόπιμο, προγράμματα και πολιτικές που εφαρμόζονται σε τομείς που συμβάλλουν στην προώθηση της ενεργού γήρανσης, όπως στην απασχόληση, τις κοινωνικές υποθέσεις και τις ίσες ευκαιρίες, την εκπαίδευση και τον πολιτισμό, την υγεία, την έρευνα, την κοινωνία της πληροφορίας, την περιφερειακή πολιτική και την πολιτική μεταφορών, είναι δυνατόν να στηρίζουν το ευρωπαϊκό έτος σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και στο πλαίσιο των υφιστάμενων δυνατοτήτων θέσπισης προτεραιοτήτων στα προγράμματα αυτά.

3. Η Ένωση μπορεί να χορηγεί στήριξη μη χρηματοδοτικού χαρακτήρα για δραστηριότητες που αναλαμβάνονται από δημόσιες και ιδιωτικές οργανώσεις σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3.

Άρθρο 8**Προϋπολογισμός**

1. Το χρηματοδοτικό κονδύλιο για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, σε επίπεδο Ένωσης, και ιδίως σε σχέση με τις δραστηριότητες που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1, για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 2011 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012 ανέρχεται σε 5 000 000 EUR.

2. Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εγκρίνει ετήσιες πιστώσεις εντός των ορίων του δημοσιονομικού πλαισίου.

Άρθρο 9**Συνοχή**

Η Επιτροπή – από κοινού με τα κράτη μέλη – εξασφαλίζει τη συνοχή των μέτρων που προβλέπονται από την παρούσα απόφαση με άλλα ενωσιακά, εθνικά και περιφερειακά προγράμματα και πρωτοβουλίες που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων του ευρωπαϊκού έτους.

Άρθρο 10**Διεθνής συνεργασία**

Για την υλοποίηση του ευρωπαϊκού έτους, η Επιτροπή μπορεί να συνεργαστεί με αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς, ιδίως με τα

Ηνωμένα Έθνη και το Συμβούλιο της Ευρώπης, φροντίζοντας παράλληλα να εξασφαλιστεί η προβολή των προσπαθειών της Ένωσης για την προώθηση της ενεργού γήρανσης.

Άρθρο 11**Αξιολόγηση**

1. Έως τις 30 Ιουνίου 2014, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών έκθεση γενικής αξιολόγησης των πρωτοβουλιών που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση, η οποία περιέχει λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα που θα χρησιμεύσει ως βάση για μελλοντικές πολιτικές, μέτρα και δράσεις της Ένωσης στον τομέα αυτό.

2. Η έκθεση της παραγράφου 1 παρέχει επίσης πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο ενσωμάτωσης της διάστασης της ισότητας των φύλων στις δραστηριότητες του ευρωπαϊκού έτους και τον τρόπο διασφάλισης της προσβασιμότητας των απόρων με αναπηρία στις εν λόγω δραστηριότητες.

3. Η έκθεση της παραγράφου 1 επισημαίνει επίσης με ποιο τρόπο το ευρωπαϊκό έτος παρήγαγε διαρκή αποτελέσματα για την προώθηση της ενεργού γήρανσης σε ολόκληρη την Ένωση.

Άρθρο 12**Εναρξη ισχύος**

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 13**Αποδέκτες**

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Στρασβούργο, 14 Σεπτεμβρίου 2011.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. BUZEK

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. DOWGIELEWICZ